

ďalej odborného výrazu: »ztraty politických práv«, pokiaľ prípadná zmena jednotlivých patričných zákonov nič nemení na politickom ráze týchto.

A keď aj vzniká pochybnosť, že rozsah takzvaných politických práv je teraz už rozšírený i na práva takého druhu, aké neboly pojaté do § 56. Trz. (volebné právo do senátu a okresných výborov), predseda vidí sa cieľuprimerenejším pominúť vyrieknutie ztraty »volebného práva do obcí«, ktorážto formula, jako som už dokázal, je za istých okolností aj obsažne mylná, a miesto toho vyriekaf v enunciáte, že obžalovaný sa odsudzuje na ztratu politických práv vo smysle § 56. Trz., respektive aj dľa zákonov č. 124/1920 a 330/1920.

Týmto spôsobom stane sa zánik všetkých práv politických, vyrieknutý v rozsudkoch, neodvislým od podmienok ich nabývania.

Zbýva ešte zabývať sa otázkou: na jakú dobu môže byť vyrieknutá ztrata politických práv?

Na tomto poli § 57. Trz. a zák. č. 163/1920 si odporujú. — Totiž § 57. určuje, že doba pre ztratu politických práv môže byť určená jedným až tromi rokmi, pri zločinoch tromi až desiatimi rokmi, kdežto dľa § 1. zák. č. 163/1920 tento trest u zločincov len na dobu 3 rokov, u prečinov a prestupkov len na 1 rok môže byť vymeraný.

Ponevác ale všetky ostatné zákony, politických práv sa týkajúce, odvolávajú sa pri zániknutí týchto na volebné právo do obcí, musí byť § 57. Trz., ačkoľvek zákon výslovne o tom sa nezmieňuje, považovaný za zrušený, a to na základe pravidla: lex posterior derogat priori.

Résumé mojich vývodov je teda, že

1. § 56. Trz. je platný;
2. § 57. Trz. je čiastočne zrušený, totiž čo sa týka doby, pre ztratu politických práv určenej a je úplne platný čo do ztraty úradu.

Tento môj náhľad kryje sa úplne so stanoviskom Najvyššieho súdu, zaujatým v rozsudkoch: č. Kr. III. 353/23-1, Kr. III. 778/23-1.

Ponevác ale žiadne praktické dôvody nevyžadujú, aby bola vyriekaná ztrata úradu na delšiu dobu než ztrata politických práv, novelizácia bola by tu iste na mieste.

Dr. Štefan Eenko:

Rozhodnutia N. Spr. S. R. Č. S.

Licencie na výčap liehovín.

I. Výklad § 11. zákona č. 64. Sb. z. a n.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného úradu je po stránke právnej založené na predpisoch nariadenia minist. pre správu Slovenska zo dňa 11. augusta 1919 č. 6810 pres. vyhláseného pod č. 131/1919 v »Úradných Novinách«.

Stažnosť namieta nezákonnosť tohoto nariadenia a dovodzuje, že minister s plnou mocou, vydávajúc toto nariadenie, vybočil z rámca ustanovenia § 11. zákona č. 64 z roku 1918. Sb. z. a n. pokiaľ odvolal a zrušil

všetky licencie na výrobu a predaj liehových nápojov na Slovensku in genere.

Sťažnosť dovodzuje ďalej, že minister k takému generelnému zrušeniu všetkých udelených licencií nebol oprávnený, ale že mohol len previesť revíziu týchto oprávnení a dľa výsledku revízie licencie v konkrétnych prípadoch odvolať.

Táto námietka spočíva na nesprávnom chápaní predpisov § 11. cit. zákona, ktorý vraví, že »všetky udelené práva výroby, výčapu a predaju všetkých druhov liehových nápojov podliehajú revízii a môžu byť odvolané.«

Podľa názoru Najv. spr. súdu nemôže sa »revízia«, t. j. revízia práva, o ktorej je reč, rozumeť ináč, než že zákon dáva vláde, po prípade ministri vlády podľa § 11. zmocnenému, právo, z b a v í ť ú č i n k u p r á v n e j m o c i a o d v o l a ť p r v u d e l e n é l i c e n c i e n a v ý r o b u, v ý č a p a p r e d a j v š e t k ý c h d r u h o v l i e h o v ý c h n á p o j o v. Ovšem znenie § 11. cit. zákona pripúšťa dvojakú možnosť prevedenia tohoto predpisu: jednak možnosť zakročiť v smysle tohoto ustanovenia v prípadoch i n d i v i d u e l n ý c h, jako ju má na mysli sťažnosť; nevylučuje však podľa svojho znenia, a b y p l a t n o s t v š e t k ý c h l i c e n c i í b o l a o d v o l a n á i n g e n e r e.

Nález Najv. spr. súdu č. 16.637/1923 už vyslovil názor, že § 11. nemôže sa vykládať tak, že ohľadom uvedenej »revízie« boli zachované v platnosti dosavadné predpisy o nastúpení, o samostatnom prevádzaní zmienených živností v ten spôsob, že by udelené oprávnenia mohli sa odíňať len v prípadoch, v dosavadných predpisoch stanovených; v náleže tomto vyložené bolo ustanovenie § 11. v tom smysle, že vláda bola zmocnená pre účel zmienenej revízie odvolať dosavadné oprávnenia a samostatne upraviť nastúpenie a prevádzanie nových oprávnení.

Neshľadal teda Najv. spr. súd nezákonnosti v tom, že nariadením ministra s plnou mocou boli odvolané a zrušené všetky na Slovensku do dňa 15. augusta 1919 vydané výčapné licencie.

(Nález č. 17.486/1923.)

II. Odoprenie výčapnej licencie z príčiny »opozdene« podanej žiadosti.

Žalovaný úrad odoprel sťažovateľovi licenciu, pretože žiadosť o udelenie licencie podal opozdene.

Tento dôvod však nemá opory v zákonoch. Výnosom ministra pre správu Slovenska zo dňa 11. augusta 1919, č. 6810 pres. (č. 131. »Úradných Novín«) opierajúcim sa o ustanovenie §§ 11. a 14. zákona č. 64./1918 Sb. z. a n. boli všetky udelené práva výroby, výčapu a predaju všetkých druhov liehových nápojov podrobené revízii a odvolané.

Minister s plnou mocou ovšem stanovil určitý deň, do kedy treba žiadosti za znovudelenie licencií podať.

Toto opatrenie však neznamená nič iného, než upozornenie dosavadných držiteľov licencií a iných kompetentov, že žiadosti, ktoré nebudú do stanovenej doby podané, nebudú pri udeľovaní nových oprávnení v rámci revízie licencií, prevedenej na základe zmieneného nariadenia č. 131. z roku 1919 do o h l a d u v z a t é.

Týmto opatrením boli teda uchádzači o licencie upozornení, že si môžu zabezpečiť, aby ich žiadosti pri udeľovaní nových oprávnení v rámci revízie prišli do úvahy len vtedy, keď žiadost' podajú v stanovenej lehote. Osoby však, ktoré žiadosti v tejto lehote nepodali, vydali sa nebezpečiu, že v tejto akcii nebudú ich žiadosti do ohľadu vzaté.

Nebola-li však žiadost' v tejto lehote podaná, neni ešte neprípustná, pretože podanie žiadosti o výčapné licencie dľa čl. XXV. z r. 1899 neni žiadnou lehotou viazané, a v platných predpisoch o udelenie licencií neni stanovená prekluzia pre žiadosti, ktoré neboly do určitej lehoty podané.

Z toho vyplýva, že nemôže sa odoprieť licencia len preto, že bola podaná »opozdene«.

(Nález č. 16.246/1923.)

Veci daňové.

I. Dávka z prírastku hodnoty.

Žalovaný úrad zamietnuť sťažnosť s odvolaním sa na § 16. odst. 2. daňového poriadku zo dňa 23. sept. 1920 č. 545. Sb. z. a n., dľa ktorého treba uplatňované náklady už v priznaní k dávke uviesť a hodnoverne dokázať.

Najv. spr. súd o sťažnosti uvážil toto:

Daňový poriadok z roku 1920 ustanovuje v § 16. odst. 2., že okolnosti, na základe ktorých sa činí pri vyrúbení dávky nárok na výhody (pripočty atď.) treba v priznaní uviesť a hodnoverne dokázať, ináč nebude na nich vzatý zreteľ pri vyrúbení dávky.

Podmienkou tejto prekluzie však je dľa § 16. odst. 1., aby strana bola k podaniu priznania vyzvaná a aby bola upozornená na následky, nevyhovuje-li tomu vyzvaníu.

Pokiaľ však v tomto prípade vo vydanom úradnom vyzvaní neni uvedené, že sťažovateľ má pod týmito následkami tiež hodnoverne dokázať nim udané skutočnosti: napadnuté rozhodnutie sa zrušuje pre vadné pokračovanie.

(Nález číslo 20270/1923.)

II. Dávka z prírastku hodnoty majetku, zabraného Pozemkovým úradom.

Sťažovateľ žiadal, aby v prvom rade bolo zásadne rozhodnuté, či prevod majetku, zabraného Pozemkovým úradom, vôbec podlieha dávke z prírastku hodnoty, a aby do tej doby bolo upustené od prevedenia pokračovania za účelom vyrúbenia tejto dávky; vidí nezákonnosť napadnutého rozhodnutia v tom, že žalovaný úrad tejto žiadosti nevyhoviel, a že neoprávnene použil predpisov § 19. nariadenia zo dňa 23. septembra 1920 č. 545. Sb. z. a nar.

Najv. spr. súd uvažoval v tej veci takto:

Podľa § 1919. nariadenia zo dňa 23. septembra 1920 č. 545. Sb. z. a nar. nemôže sa rozhodnutiam a príkazom, vydaným

pred vyrúbením dávky, vyjmúc prípad §. 25. odst. 2. (o ktorom sa tu nejedná) odporovať zvláštnym prostriedkom oprávneným, ale už len sťažnosťou proti vyrúbeniu dávky. Účelom tohoto predpisu je, aby ukladacie pokračovanie nebolo preťahované, a splnenie dávkovej povinnosti odkladané k vôli rozhodovaniu o opravných prostriedkoch, podávaných proti jednotlivým aktom behom ukladacieho pokračovania.

Z tejto tendencie vyplýva už neprípustnosť samostatného návrhu na rozhodnutie, či určitý prevod majetku podlieha dávke, či nie?

Vyslovil-li v danom prípade vyrubujúci úrad na návrh strany, že konkrétny prevod majetku dávke podlieha, je tento výrok, počas ukladacieho pokračovania vyslovený, samostatnou sťažnosťou nenapadnuteľný, a preto bola sťažnosť zamietnutá jako bezdôvodná.

(Nález č. 20744/1923.)

Uplatňovanie pohľadávok štátnych úradníkov býv. Rakúsku voči čs. eráru, resp. voči bývalému c. a k. eráru.

Sťažovateľ, úradník okresnej správy politickej, konal v rokoch 1915 a 1916 úradné cesty do susedného okresu, a žiada náhradu týchto cestovných výloh od čs. eráru.

Ministerstvo vnútra žiadosti tej nevyhovelo so zreteľom na zákon č. 440/1919 Sb. z. a n. z toho dôvodu, že zadržané resp. nevyplatené požitky za dobu pred prevratom zafažujú podľa čl. 205. mierovej zmluvy St. Germainskej terajšie Rakúsko a nie rep. Československú.

Názor žalovaného úradu N. Spr. Súd nepovažuje za správny a to z týchto dôvodov:

Zákon č. 440/1919 Sb. z. a n. neobsahuje materiálnych predpisov právnych o pohľadávkach štátnych úradníkov bývalého Rakúska voči čs. eráru alebo c. a k. eráru.

Naopak z § 1. cit. zákona treba súdiť, že zákon také pohľadávky vôbec na myslí nemal, keďže užil výrazov o pohľadávkach vzniklých zo smíúv alebo zo skutočností, nastalých pred 28. okt. 1918 a nezmienil sa o pohľadávkach z práva verejného, jaká je dozaista pohľadávka štátneho úradníka voči štátu z pomeru služebného.

Z celého obsahu tohoto zákona, hlavne ale z § 2. je zrejmé, že zákon ten týka sa pohľadávok dobývaných pred riadnymi súdmi buď žalobami alebo exekučnými návrhmi a následkom toho ukladá sa v § 7. prevedenie tohoto zákona min. spravdnosti a financií.

Napadnuté rozhodnutie, odkazujúc sťažovateľa s jeho nárokom na náhradu cestovného na republiku Rakúsku, a vyslovujúc, že dlžníkom jeho není rep. Čsl., v jež službe sťažovateľ jako úradník stojí: zasahuje jednak do majetkových práv sťažovateľa, jednak dotýka sa kontinuity medzi služebným pomerom, do ktorého vstúpil po prevrate,

Podľa principu právneho štátu však také opatrenie nezbytné vyžaduje pozitívneho podkladu v právnom poriadku štátu, a predpokladá teda

existenciu právnej normy, ktorá ju pripustí a to aj vtedy, keď by pre také opatrenie bolo medzinárodnej smluvy.

Medzinárodná smluva však podľa svojej juristickej povahy jako jednanie medzi štátmi, môže sama v sebe mať právne účinky a zakladať práva a povinnosti len pre štáty a nikdy nie tiež priamo pre jednotlivcov.

Aby taká smluva nadobudla účinnosti aj v hraniciach štátu, k tomu je potrebný ďalší akt, ktorým štát prikáže plnenie smluvy tým, kto pri tom v hraniciach štátu sú zúčastnení alebo interesovaní.

Ustanovenia medzinárodnej smluvy stávajú sa teda v samom štáte účinnými len tým, že štát, prevádzajúc smluvu, dá svojím orgánom a jednotlivcom predpisy, aby sa podľa týchto chovali.

Mierová smluva St. Germainská bola publikovaná v Sb. z. a n. pod č. 507. z r. 1921; nestalo sa to však formou, ktorú určuje ústavná listina v § 49. pre platnú publikáciu zákona, ani vo forme nariadenia dľa § 84. úst. listiny.

A není tiež v štátnom práve československom ani v všeobecnej normy, ktorá by už vopred prehlasovala medzinárodné smluvy, v Sb. z. a n. uverejnené, za súčiasťku právneho poriadku vnútroštátneho, ani špeciálnej normy, ktorá by podobného opatrenia činila ohľadom vyššie uvedeného ustanovenia smluvy St. Germainskej.

Následkom toho nemôže sa samo ustanovenie tejto smluvy pokladať v obore vnútroštátnom za právnu normu, a nemôže sa na ňu opierať takými administratívnymi aktmi, ktorými sa zasahuje do majetkových práv jednotlivcov.

(Nález č. 13.564/1923.)

Zaopatrovacie požitky zamestnancov bývalých autonómnych úradov na Slovensku.

Zákon zo dňa 3. marca 1921, č. 59. Sb. z. a n. a prevádzacie vládne nariadenie č. 234/1921, č. 247/1921 a č. 298/1921 upravujú odpočívne a zaopatrovacie požitky len štátnych zamestnancov, incl. bývalých štátnych zamestnancov systému uhorského a ich pozostalých; neupravujú však požitky zamestnancov oných bývalých autonómnych korporácií okresných na Slovensku, ktoré byly zrušené zákonom zo dňa 29. februára 1920, č. 126. Sb. z. a n. a nariadením vlády zo dňa 26. októbra 1922, čís. 310. Sb. z. a n.

(Nález č. 70/1924.)

Spolkové právo na Slovensku.

Neschválení stanov a rozpuštění spolku. Nález Nejv. spr. soudu ze dne 15. VI. 1913, čís. 10.298 (podobně i čís. 10.299/23). Spolek Vármegyei Kaszinó, ještě za maďarské vlády schválený, změnil svoje stanovy. Ohledně účelu spolku § 3. stanov praví:

Ciel Kasina je poskytnutie vzdelanej triede maďarskej spoločnosti v župe také prostredie styku, ktoré by slúžilo zveľobovaniu verejného vzde-

lania a všeobecnej užitočnosti údov spolku, výmene ideí a vyvíňovalo cit svornosti. Z oboru pôsobnosti spolku vylúčená je každá činnosť politického a konfesionálneho charakteru.

Minister pre správu Slovenska v svojom rozhodnutí vyslovil dva výroky:

- 1) že neschvaľuje pozmenené stanovky spolku,
- 2) že v dôsledku dôvodov neschválenia stanov spolok rozpúšťa.

Ad 1) Pokiaľ ide o neschválenie stanov, opiera výrok svoj o ustanovenia bodu II. odst. 1. cit. nariadenia a býv uhor. minist. vnútra čís. 1508:1875. Táto norma — platiaca aj teraz na Slovensku — stanoví, že spolky majúce podstatne odchylné ciele, nemôžu sa pod jedným názvom s jednými stanovami utvoriť, — takže politické, humanistické, zárobkové, vzdelávacie a hospodárske spolky musia sa vždy s osobitnými stanovami ustavovať.

Keďže tedy žalovaný úrad opierajúc sa o tento predpis zákona odoprel schválenie stanov spolku a vyslovil, že ciele spolku presahujú literárnu a vzdelávaciu činnosť jeho, lebo dľa stanov má spolok tiež cieľ »vyvíňovať cit svornosti«, — patrne stál na stanovisku, že vyvíňovanie citu svornosti nemožno subsumovať pod pojem literárneho a vzdelávacieho spolku, — ba že spolok, ktorý má tento cieľ, sleduje iné podstatne odchylné ciele od spolkov vzdelávacích.

Najvyšší správny súd tento náhľad žalovaného úradu nesdiela.

Žalovaný úrad v dôvodoch svojho výroku sám hovorí, že v stanovách, kde sa hovorí o vyvíňovaní citu svornosti, deje sa tak bez bližšieho označenia, o jakú svornosť sa jedná.

Nutno následkom toho smysel tohoto ustanovenia hľadať v súvislosti celého cieľu, ktorý si vytknul spolok. Dľa § 3. stanov ide o poskytnutie prostredia styku členom spolku, ktoré by slúžilo zvelebovaniu vzdelania, všeobecnej užitočnosti, výmene myšlienok členov spolku a vyvíňovalo cit svornosti. Toto ustanovenie nemožno ináč vykladať, než že členovia spolku majú pri styku svojom v spolku zvelebovať svoje vzdelanie — svoju všeobecnú užitočnosť — vymeňovať myšlienky svoje a to za vývinu citu pre svornosť medzi sebou. Cit svornosti ale v tomto sporení neznamená nič iného, než že členovia spolku nemajú medzi sebou vyvolávať hádky, rozpory, ale majú jako členovia vzdelávacieho spolku pestovať svornosť. Že by ale toto pestovanie svornosti bolo cieľom podstatne odchylným od vzdelávacieho cieľu spolku, nemožno shľadávať, keďže svornosť už dľa pojmu svojho patrí k požiadavkom všeobecného vzdelania.

Pokiaľ tedy úrad neschválil nové stanovky spolku z dôvodu tohoto, odporuje výrok jeho zákonu a bol zrušený jako nezákonný.

Jako ďalší dôvod neschválenia stanov uvádza minister okolnosť, že minulosť spolku i členovia, z nichž mnoho je cudzích príslušníkov, nebývajúcich na území čsl., neposkytujú predpokladu, že činnosť spolku nebola by protištátna.

Najvyšší správny súd má za to, že minulosť spolku t. j. činnosť jeho pred pozmenenými stanovami, jako aj minulosť členov spolku a ich štátna príslušnosť nemôže tvoriť vlastne príčinu k neschváleniu pozmenených

stanov, lebo v tomto smere rozhoduje jedine, či stanovy pozmenené a k schváleniu predložené sú v súhlase so zákonom alebo či mu odporujú.

Keďže tedy úrad, odpierajúc schválenie stanov pozmenených, odvolal sa vo výroku svojom na dôvody, ktoré nie sú po zákone dostatočnou príčinou pre schválenie stanov. — je výrok jeho v rozpore so zákonom, a bolo preto napadnuté rozhodnutie v tejto jeho časti jako nezákonné, zrušené.

Ad. 2) Ohľadne výroku žalovaného úradu strán rozpustenia spolku uvážil najvyšší správny súd nasledovne:

Pokiaľ sťažnosť dovodzuje, že nariadenia býv. uhor. ministerstva č. 1508 ex 1875, o ktoré žalovaný úrad výrok svoj opiera, nemôže byť zdrojom práva so zreteľom na ustanovenia § 113. odst. 2. ústavnej listiny z 29. februára 1920 č. 121. Sb., sotrvál najvyšší správny súd pri svojom právnom názore vyslovenom a bližšie odôvodnenom v náleze zo 6. septembra 1922 č. 9589, že totiž citovaný predpis ústavnej listiny nepozbavil všeobecnej pôsobnosti a účinnosti predpisov do tých čias na Slovensku platiacich vo veciach spolkových, ale že v cit. § 113. možno sľadať jedine čiastočnú derogáciu, totiž ohľadne iných ešte dôvodov, z ktorých by predpisy ony pripúšťali rozpustenie spolku, ktoré ale do rámca § 113. ústavnej listiny zaradiť nemožno, a že menovite nemožno sľadať nezákonnosť vtedy, keď úrad činnosť smerujúcu k protištátnym zájom postavil na roveň činnosti protištátnej po rozumu cit. nariadenia uhorského minist. č. 1508 ex 1875, a neshľadal, že by použitie tohoto dôvodu bolo naďalej vylúčené ustanovením § 113. ústavnej listiny, pripúšťajúcim rozpustenie spolku pre činnosť rušiacu verejný pokoj a poriadok.

Vo veci samej uvážil najvyšší správny súd:

Žalovaný úrad z tých istých dôvodov, pre ktoré neschválil stanovy, rozpustil aj spolok. Stalo sa tedy rozpustenie preto,

a) že stanovy nezodpovedajú predpisom bodu II. odst. 1. cit. nariadenia,

b) že minulosť spolku i členovia, z nich mnoho je cudzích príslušníkov, nebývajúcich na území čl., neposkytujú predpokladu, že činnosť spolku nebola by protištátna.

Ad a) Pokiaľ ide o dôvod pod. č. a) uvedený, vyslovil už Najvyšší správny súd v náleze zo dňa 22. marca 1923 č. 4412 právny názor, že dôvodom k rozpusteniu spolku nemôže byť sama o sebe už tá okolnosť, že spolok po práve už stávajúci, — usnášajúc sa na zmene svojich stanov, pojal do nich nejaké ustanovenia, ktoré úrad nepokladá z hľadiska predpisov o právu spolčovacom za prípustné.

Najvyšší spr. súd na tomto názore trvá aj v tomto prípade a strany dľa § 44. svojho jednacieho poriadku odkazuje na dôvody nálezu toho.

Ad b) Pokiaľ sa jedná o dôvod rozpustenia spolku pod č. 2. uvedený, obsahuje odôvodnenie to vlastne tri rozličné príčiny rozpustenia spolku a sice:

a) minulosť spolku,

b) okolnosť, že členovia spolku neposkytujú predpokladu, že činnosť spolku nebola by protištátna,

c) okolnosť, že mnoho z členov je cudzozemcov.

Pokiaľ úrad za dôvod rozpustenia uvádza osobné vlastnosti členov spolku, — nemá dôvod tento opory v zákone, lebo dôvodom k rozpusteniu spolku môže byť dľa cit. nariadenia a dľa § 113. ústavnej listiny byť jedine činnosť spolku samotného jako takého, a nie tiež činnosť členov jeho, pokiaľ nevystupujú právoplatne v zastúpení spolku jako jeho funkcionári.

Niet ale pochybnosti, že dôvody pod lit. a) jako aj pod lit. b) uvedené, byly by dostatočnou príčinou pre rozpustenie spolku, lebo jako protištátna činnosť spolku, tak aj okolnosti, že spolok trebárs i len vzdelávajúci a nie politický alebo robotnícky, má za členov cudzozemcov, — sú zákonitými príčinami pre jeho rozpustenie.

Keďže ale v danom prípade úrad neuviedol určité okolnosti, z ktorých došiel k záveru, že činnosť spolku bola protištátna, neuviedol členov, u ktorých je záhada v bodu III. cit. nar. č. 1508 ex 1875 uvedená, t. j. že sú cudzozemcami a nezistil tieto okolnosti za súčinnosti strany, — je pokračovanie jeho podstatne vadné, brániace nielen strane účelnú obranu, ale aj súdu preskúmanie napadnutého výroku. I bol preto výrok napadnutý ohľadne rozpustenia spolku zrušený dľa § 6. zákona o správnom súde.

JUDr. Fr. Vaverka:

Niekoľko poznámok k unifikácii a reforme zárobkovej dane III. triedy.

Výsledok uvedených predpisov¹⁾ bol ten, že v zemiach mimoslovenských bola umožnená v dobách konjunktúry určitá sotrvanosť na starých pomerne nízkych sadzbách a pozdejšie v dobách kritických pripustený bol korektív skutočného čistého výnosu (odhliadnuc od systému kontingentného, resp. exkontingencie vo válke), zatým čo dľa predpisov na Slovensku platných nemaly komisie daňové pi vyrúbení sadzby voľného uváženia, ale bylo viazané na 10% kľúč čistého výnosu, ktorým spôsobom predpisy daňové v dobách konjunktúry rapidne stúpily a takto vystupňované byly automaticky citovaným zákonom čís. 43. Sb. z. a n. z r. 1923 presunuté do doby hospodárskej depresie.

Ďalším nedostatkom tohoto zákona bola praeterícia zmeny produkčných a obchodných pomerov v dobe poválečnej oproti dobám válečným.

V rokoch 1917 a 1919 neprevodzovala veľká väčšina živnostníkov a obchodníkov pre válečnú službu svoju živnosť a bola preto od zárobkovej dane oslobodená. Po návrate z vojny snažily sa ale tieto osoby škody válkou zavinené napraviť a svoje remeslo, resp. obchod intenzívnou prácou povzniesť a zveľadiť. Po stránke formálnej bolo zabudnuté na to, že takmer žiadny maloobchodník a maloobchodník nevedel obchodných kníh a že

¹⁾ Vid prvý diel tohoto pojednania sošit 1.—2. »Práv. Obzoru« z t. r.; zákonná osnova v ňom spomenutá stala sa už medzitým bez podstatných zmien zákonom (zák. zo dňa 20. XII. 1923, čís. 253. Sb. z. a n.).